

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dlake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 9. decembra.

V prilogi k zadnji številki „Slovenskega Naroda“ smo priobčili imena onih volilcev, katere je Vestenekova komisija dejala v trgovinski oddelek in smo pozivali vse prijatelje na deželi, naj reklamirajo vse one narodne trgovce, ki od enega (ne od več skupaj) patenta plačajo več nego 8 gold. 40 kr. davka, pa jih nij mej vpisanimi najti.

Mej vpisanimi je mnogo obrtnikov, ki ne spadajo prav za prav v trgovinski oddelek, nego so le vzeti od komisije svojevoljno sem iz obrtniškega oddelka, ker so nemškutarji. Tako je n. pr. rokovičar Billina, ker voli zmirom nemškutarsko, vzet v trgovinski oddelek, rokovičar Horak pak je puščen v obrtniškem. V obrtniškem oddelku si namreč nemškutarstvo ne upa zmagati, vse Vestenekove špekulacije gredo na to, da zmaga v trgovskem oddelku. Ker je v postavi določeno, in v dejanski navadi in rabi naše in drugih zbornic utrjeno, kdo se ima za trgovca, kdo za obrtnika smatrati, za to smo v principu odločno proti temu nezakonitemu postopku, s katerim se boče trgovinski oddelek na ta način pomnožiti.

Ako kljubu temu, da ne priznavamo pravilnosti načela in izvršitve volilnega zapisnika in tacega vtihotapljenja obrtnikov mej trgovce, vendar pozivljamo, naj vsak narodnjak na Kranjskem, ki kupčuje s kakšno rečjo in plača od tega 8 gld. 40 kr. pridobnine, svojo pravico reklamira, storimo to, ker se moramo Slovenci na vse slučaje pripraviti, da rešimo slovenski karakter zbornice. V tej zadevi so se storili tudi že drugi koraki. Denes ali jutri bode v držav-

nem zboru stavljen interpelacija, ki odkriva vse krivičnosti, katere se nam vrše pred volitvijo. Ako ta interpelacija nič ne izda, potem pa se še tudi nikakor ne smemo udati, nego zmagamo, ako delamo, kajti mnogi trgovec si bode vendar pomislil, predno bode volil proti narodu, mej katerim trguje.

Zatorej še enkrat pozivljamo, naj vsak skrbi, da se obilo reklamira volilna pravica tudi v smislu volilne komisije.

Iz državnega zbora.

V državnem zboru 7. dec. so v budgetni debati prišli do oddelka: ministerstvo za nauk in kultus. Ta dan je vlada zopet slišala trpke resnice. Prvi govornik je bil Moravec Vurm. On je grajal germanizacijo in izrekel misel, da narodnostna ideja vleče avstrijske Nemce k Prusiji, Italijane k zedinjeni Italiji in Slovane k Rusiji. Zarad tega bi se ne smeli narodi v svoji narodnosti žaliti. V ministerstvu nauka je vse zmešano in zmedeno, le v eni stvari je naučni minister dosleden: v tem da hoče Slovane izstradati. To more biti v interesu Prusije in Rusije biti, v interesu Avstrije nij. Zato je dolžnost avstrijske vlade svojim narodom njih domovino drago narediti a ne tlačiti jih v narodnih zadevah.

Göllerich graja Stremajerja, da nič ne stori, da bi se zvrševale konfesionalne postavbe, katere so skoro, da narejene „ut aliquid fecisse videatur“. On govori za to, da se izprej mladih duhovnikov odvzame seminarjem in na svobodnejšo podlogo postava.

Dr. Razlag je govoril. Iz površnih poročil dunajskih listov nam marsikaj nij jasno, kaj je hotel reči, drugega poročila pa šenemamo. Govoril je mej drugim za slovensko stolicu na graškem vseučilišču.

Dr. Russ graja kultus-ministra in vlado, ki se v izvrševanju konfesionalnih postav strahopetno vede in kakor polž v svojo hišico zapre, če jo kdo o tem interpelira. Ravno tako kakor je graje vredna obzirnost nasproti cerkveni hierarhiji, je tudi graje vredna brezobzirnost Stremajerjeva proti univerzam in njegove znane naredbe v tej stvari.

Moravec Kusy graja, da vlada nij nič storila za slovanske šole na Moravi.

Ustavoverec Fux brani vlado in dela slabe dovtipe na slovanske predgovornike, ter fraze, kakor smo jih od Nemcev vajeni, kadar očitne krivice ne morejo tajiti, katera se naši narodnosti dela.

Poslanec isterski dr. Vitezić ostro in zaslužno graja vlado, katera isterske Slovane italijanči. V Istri je 180.000 Slovanov, ki nemajo nobene slovanske srednje šole, in le 70.000 Italijanov, ki imajo 3 srednje šole in eno nemško. Slovaški živeli se povsod odrija in niti šolske postavbe se ne izpolnujejo, kadar gre za italijaniziranje. Šola se slabo obiskuje, ker otroci ne umejo učnega jezika. Tudi uradni jezik je ali italijanski ali nemški, slovanskega nij nikjer. Uradniki večidel narodovega jezika niti ne umejo. Ministerstvo naj te napake odpravi, sicer so dotične njegove besede le fraze.

Heinrich graja vlado in ministra za kultus, da nij varoval rusinskih duhovenskih

Listek.

Življenja osode.

(Poslovenila Antonija S.)

III.

(Konec.)

V nekem velikem mestu na Francoskem je živel gospod dr. Regault kakor zdravnik v svojem zavodu za oblažne ljudi. Znan je bil ta gospod, kakor posebno izurjen in učen zdravnik, ki je uže veliko nesrečnih ozdravil, o katerih so uže drugi zdravniki obupali.

Mej množico radovednih, ki so došli v blaznico ogledovat nesrečne, pride nek tuj gospod z gospo in štiriletno deklico. Zdravnik je bil takoj pripravljen vse razdelke blaznice razkazati. I ko po stopnicah na izhod dospeljo, pride iz stranske sobe neka ženska osoba.

Pogled blaznega človeka je sam na sebi strašen, toliko žalostnejši in strašnejši, če

človeka v cvetoči mladosti ta nesrečna osoda doleti, da brez zavednosti živi brez cilja v strašnem življenji. Tak žalostno pretresljiv pogled je bil te mlade bōlne ženske. Obraz njen je bil lep, a bled, od tuge prepaden, njene plave velike oči zrō strmo predse, ves njen život nosi znamenja tuge in obupnosti; njeni koraki so mirni, toda prisiljeni; sploh vidi se, da nij nobenega navzočnega zapazila.

Tuja gospa je bila od te umiljenja vredne podobe ginjena, tudi gospodu se je nekaki notrajni boj bral na obrazu, bled in tresoč se je stal za gospo, katera je vprašala zdravnika, kaj je to nesrečno v to strašno življenje pripravilo.

„Nesrečna ljubezen“, odgovori hladno zdravnik.

„Ljubila je iz vse moči svoje duše nekega nevrednega človeka, ki jo je zapustil, ker je neka bogata grofica zadostila njegovim željam in sprejela njegovo ženitovanjsko ponudbo. Ta izguba in še izguba svojega

deteta, od katerem ima zdaj idejo, da jej je vzeto, jo je v ta žalosten stan pripravilo. Ko so jo sem pripeljali, morala je biti zvezana, v posebni sobi je morala vedno zavarovana biti, ker si je hotela v obupni blaznosti življenje končati, toda zdaj.“

„Ha!“ zadonē pretresljiv glas in predno so se zavedeli, ugrabi blazna mlada ženska dete in hiti v svojo sobico. Ostali hitijo za njo, i kaj so starši čutili, to si misli lahko vsak, ker edino njih dete je bilo v rokah blazne; mati je hotela po sili dete osloboditi, a blazna ga krčevito pritiskala na svoje prsi, gospa mora torej svoje dete pustiti, ker zdravnik opomeni, da bi ga ona lahko zadušila, ko bi se jej jemalo, ter obljubi, da bode uže on zopet dete nazaj dobil.

Zblaznela deklica pa pleše, skače in poljublja dete. „Našla se te“, drago moje dete? a hočejo te zopet vzeti? a ne boj se, še imam moči, da se za tebe bojujem; zadržuj kapljo krvi hočem za tebe preliti; prej

poslancev pred hierarhijo. Žalostno se mu zdi, če so ministerstvu s tem res roke zvezane.

Bärnfeind govori v klerikalnem smislu proti šolstvu in v tem obziru pretiruje kakor imajo ultramontanci običaj.

Zadnji govori dr. Hoffer in — ker so celo ustavoverni govorniki vsi nezadovoljstvo s Stremajrom izraževali, izkuša vlado malo braniti.

Denes je nadaljevanje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. decembra.

Ogerska deakovska stranka je imela v nedeljo konferenco, v kateri je bila predložena osnova o indemiteti finančnega ministiranja dozda; — dalje se je govorilo o reformi politične uprave v deželi, a minister Bitto je dejal, da je treba več let, da se to vprašanje preštudira, predno ga je mogoče praktično izvesti.

Vnanje države.

Ruski car je ukazal naj se mu da poročilo od ministerstva o uzrokih nemirov na nekaterih visocih šolah.

Francoska narodna skupščina je obravnavala postavo o svobodi podučevanja. Škof Dupanloup je govoril za to postavo, proti njej je govoril Challeml-Lacour. Prvi je dokazoval, da največja nevarnost za današnji čas izvira iz rastočega materijalizma. Postava je bila sprejeta 553 proti 133 glasom.

Amerikanski zedinjenih držav predsednik Grant je 8. t. m. imel kongresu svojo poslanico brati. Kolikor se do zdaj o njenem vsebini zna, ravna največ o ameriškanih denarnih zadevah, in konstatira prijazne razmere k vsem državam, le kar se upora na Kubi tiče, obeta, da bo Amerika v zvezi z družimi oblastmi temu uporu morda konec storiti morala, ker Španija tega ne more.

Dopisi.

Iz Vipave 4. dec. [Izvirni dopis.]

Prošli teden uže je poročal nekdo v „Slov. Narodu“ kako brutalno uradniki našega ces. kr. davkarstva po posameznih vipavskih srenjah davke pobirajo, ali da se poslužujem izraza našega davkarskega „briča“, „ajutrajbajo“. Gospod dopisnik je golo resnico

rajsi svoje in tvoje življenje končam, nego te zopet rabljem dam in le smert te od mene loči.“

Kaj sta občutila oče in mati deteta pri teh besedah to se razumeje, strah in skerb se polastite nje duše. Zdravnik pristopi k blazni in z dobrikavim glasom jo nagovarja: „Ali si našla dete?“

„Da, jaz sem ga našla zopet“, vsklikne vesela.

„Daj mi vendar, da ga ogledam, le majheno ga daj, saj ti ga precej zopet dam.“

„Nikdar več! nikdar več ga ne dam iz rok“, vpije in pritiska vedno bolj kričujoče dete k sebi.

„Jokala sem za teboj, drago dete, pa tolažili so me, da te je bog spremenil v angelja, a vendar sem upala, da te še enkrat vidim, i koliko časa sem morala čakati? Zdaj pa, ko sem te dobila, te ne dam nikdar več od sebe.“

Zdravnik vidi, da nič ne opravi, opomni starše, da naj mirno čakajo, da se blazna

poročal, in jaz bi ne imel uzroka denes v isti stvari zopet pisati, ako bi me opravičena jeza ne trla videti, kaj da pravična beseda po pomoči upijočega kmetovalca pri nas v blaženi Avstriji izda, kako brezobzirno da se kljub očitni revni, očitnemu beraštvu ubogi kmetje vendar-le zaradi ne zaostalih, ampak zaradi ne uže za naprej plačanih davkov — nadlegujejo. Lahka reč je gospodu okrajnemu glavarju našim davkarjem pisati: nur Steuern eintreiben, nur eintreiben, kajti on sedi v gorki izbi z dobro zavestjo, ka mu niso prošlo leto neugodne vremenske nezgode čisto nič dohodke prikrasale, ker se mu tudi letos to pripetilo nij, sploh ka se mu to nikdar zgoditi ne more, ker v „werthaimarco“ nobena vremenska nezgoda ne seže; ali vse drugačno se godi tukajšnjemu vipavskemu kmetu in sploh kmetovalcu. — Lansko leto se je pridelalo turšice, fižola, krompirja, repe, zelja prav malo in vrh tega pa še vina skoro nič. Najboljše hiše so morale vsled tega gotovo pol leta potrebno turšico, koja je črez dva goldinarja mernik stala — kupovati, da so bili pa to v stanu storiti, morali so se zadolžiti, kajti za vino strženi denar nij nikakor zadostoval. Letos obrodila je hvala bogu turšica, fižol nič, tudi krompir, repa, zelje dobro, ali to so vsi pridelki, za koje se pri nas tako rekoč nikdar krajcar ne strži; vina pridelalo se je pa še veliko manj, kakor lani, tako imajo nekateri namesto 12 do 15 sodov le 5 in še za to revščino nij kupca, kar je ravno uzrok, da so še precej močni gospodarji brez krajcarja, uže celo, ker si se živino nikamor pomagati ne morejo, kajti zaradi kuge je povsod zaprtija; kje bode pa še le ubožnejši kmet denar vzel? Kaj hoče iti krast? Še za potrebno obleko nemajo reveži, do zdaj si je vendar še vsak kmet za zimo jerhaste ali pa vsaj suknene hlače in visoke črevlje lahko kupil; pojdite pa zdaj ob nedeljah k cerkvi gospod okrajni glavar! Seštite vse dobro oblečene, in prepričali se boste, da so oguljene „laškovke“ platnene hlače — in raztrgani stari črevlji skoraj splošna zimska obleka in takim ljudem se mora zaradi na davkih zaostalih borih, dveh forintov prašič iz hleva jemati, za deset pa uže krava, edina molznica pri hiši? — To

vtrudi in zaspi. Uboga mati, ki je več ur morala mirno čakati ko je vedela, da je edino dete v rokah blazne!

Ko nesrečna reva tako pleše in skače, z detetom se potem utrujena zgrudi na ležišče i zaspi. Deteta so rahlo vzeli od nje, in starši dobé zopet ljubljeno hčerko nazaj. Mati je bila zopet vesela.

Zblaznela spi, toda ne dolgo, preplašena gleda okolo sebe, ker pa ne vidi deteta več, obupna jej rudečica oblije blede obraz, strastno sklene roke i z britkim glasom vsklikne: „Moje dete.“

Teden pozneje kleči na novem grobu na pokopališču mesta Verone, oni tuji gospod, ki je iz Francoskega se vrnil z gospo in hčerko in ki nij bil nihče drugi nego baron d' Armanville, ki je zadnjič se mu vendar vest vzbudila, videčemu kam je pripravi deklico, ki ga je tako ljubila.

Polastila se ga je bila obupnost in enkrat se je raznesla vest po mestu, da se je baron d' Armanville ustrelil.

je in ostane nezaslišano, tako ravnanje ne more količkaj človeško čuteči človek odobravati, in le obupnost se more tako preganjanega davke plačujočega reveža polastiti kaj pa da iz obupnosti lahko sledi, mi nij treba naštevati. Imajte torej nekoliko usmiljenja, kajti gotovo bo to državi več hasnilo, kakor pa na tak način izterjani groši.

Iz brežkega okraja 4. dec.

[Izv. dop.] Ali ste ljubljanski nemčurski učitelji prvo poglavitno vodilo odgoje, namreč: „Der Unterricht sei naturgemäss“, uže pozabili, ker povzdiguje glasove proti g. dr. Zarnikovemu govoru v deželnem zboru. Naši otroci naj bi se (tedaj po vašem mnenji v nemščini (nemški v francoščini, francozki pa v angleščini) podučevali? To je vaša pedagogična modrost. — Je-li to naravna odgoja? Leta 1872 ste pri obnem slovenskem učiteljskem zboru navdušeno ploskali različnim govorom slovenskih učiteljev, ter ste bili vneti za napredek in za razvitek boljšega šolstva na narodni podlagi, t. j. za podučevanje v materinem, otrokom razumljivem jeziku. Kaki ste pa sedaj poslali? Je-li tu vaša doslednost? Taki veterinjaki mej učiteljstvom so našemu šolstvu le na kvar. Slovensko štajerski učitelji se bodemo kmalu uže sramovati mogli takih sosedov. Število nepatrijotov sicer gine dan na dan in videli bodete, da ostanete na cedilu osamljeni in osramoteni kot sovražniki lastnega naroda.

Napredovanje naše ideje je vidno. Nijmo in nečemo biti tako malodušni in boječji, da bi si dali jezik naših starih pradedov, svetinjo našega naroda zatreti i nečemo še v žrelo drugih narodov pasti, marveč bočemo trdni kot skala na narodnem braniku stati.

Omilovati moramo učiteljske pripravnike, kateri imajo tako plitve pedagogične vednosti, da še niti ne poznajo naloge ljudskih šol. Za „mastno“ službo v mestu izdali ste svoj narod, ter ste podobni Ezavu kateri je za žlico leče prodal prvorojenstvo, a se je zaradi tega do smrti kesal.

Bolje je človeku poginiti, nego svoje lice do smrti očrniti. Vedite, da se vse na svetu more zopet najti ali dobiti, a izgubljeno poštenje nikdar ne. A nij večjega nepoštenja od izdajstva svojega roda i plemena. — Izogibajte se tedaj učitelji, kateri imate še kaj ljubezni do domovine, teh orlov, kateri nas hočejo zgrabiti in v svoje pogubno gnezdo zavleči.

Iz tržaške okolice 7. dec. [Izv. dop.]

Živio dramatičen odsek rojanske čitalnice! To vam je marljivost, delavnost, veselje do stvari, rodoljubje. Nadejati se nam je prav živahne zimske sezone, ker si je dramatični odsek nalogo dal, vsako nedeljo drugo igro na oder spraviti. Preteklo nedeljo 29. nov. predstavljala se nam je igra „Eno uro doktor“ prav gladko v čisto izraženo zadovoljnost občinstva. Omenjeni večer nam je g. Sancin ud dramatičnega odseka v živi in navdušeni besedi razlagal njegov namen in pomen. Tudi pevski zbor rojanske čitalnice, tica fenis z ozirom na prejšnji zaspali zbor, dobro napreduje pri vsakem nastopu z boljšim vspehom. Včeraj na dan sv. Miklavža imeli smo zopet besedo, lep slovenski večer v pravem pomenu besede. Kako se nam je pa tudi Miklavž skazal. V soboto najgrša zima, burja, dež, sneg, a v

nedeljo najlepši pomladanski dan jasen kakor ribje oko. Koliko je pa tudi očenašev iz nedolžnih otročjih ust za ta namen kviško kipelo do sv. Miklavža, in naravnost do boga ki jih je tako sijajno vslišal. Beseda se je pričela z prazniku primernim govorom gosp. Žvanuta, ki je pazljivo poslušajoče otroke pripravljaj na to, kar jih še denes čaka. Za pevskim zborom nastopi potem mlada hčerka Minka Žvanutova, ki je krasno poezijo Stritarjevo „Zgubljeni sin“ tako gladko i pogumno deklamovala, da je pri tako mladem sedemletnem otroku res vse pohvale vredno. Občudovali smo pri njej tudi kaj dober in čist slovenski naglas in izrek, dokaz, da je dekletu slovenščina res materni jezik, ali bolje, da se v njenej družini navadno slovensko govori, kar se tu v Trstu žalibog le o redkih familijah trditi sme. Ker se je nadejati da bode mlada Minka še večkrat nastopila in deklamovala, dajem jej tu dober svet, da bi nekoliko bolj počasi govorila. Kratka burka „Nevem“ je izbudila občno veselost in smeh. Po tomboli obdarjeni se sedmimi darili, poda se celo društvo na čelu mu g. Kurent v drugo sobano, kjer je bil Miklavž mej besedo skrito in tajno svoja darila na veliko mizo lepo in okusno razložil to vam je bil cel „bazar“ lepih in dragocenih stvari z imeni zaznamovanih, tu vam je bilo veselje pri delitvi, posebno pri nekaterih smešnih darilih, nazadnje pa še velik koš orehov in lešnikov. Tudi na pečenko in klobase nij bil Miklavž pozabil, vedel je menda, da se bode mnogo občinstva zbralo, i tako doskočil krčmarici, ki nij bila na toliko ljudstva pripravljena. Tako smo nazadnje dovršili s plesom pri glasoviru, dobrem vinu in raznih napitnicah prelep in prav slovenski večer, ki naj bi se vsako leto ponavljal. — V nedeljo 13. t. m. se bode predstavljala igra „Na kosilu bom pri svoji materi“.

Iz St. Peterburga 30. novem. [Izv. dop.] Kdo bi bil mislil, da bode popotovanje kneza Gorčakova v Berlin nadelalo toliko šuma in porabilo toliko razno-verstnih komentarijev. Najbolj se ve da likujejo zopet Nemci, da je to odgovor, ali celo demonstracija na ne vem katere francoske sanjarije. Tukajšnji ruski časopisi so menda zadeli bolje verno, če trdijo, da je knez šel v Berlin iskati si zaveznika proti trdoglavnej Angleški, ki nikakor neče pristopiti k postanovljenjam Brüsselskega kongresa. Pravijo, da bi Rusija želela sklicati nov kongres in nadaljevati začetno delo. Hodijo tudi glasovi po mestu, da potem odstopi Gorčakov in na njegovo mesto pride sedanji posel v Londonu, grof Šuválov. — Druga točka, o katerej se je svetoval knez Gorčakov v Berlinu je bilo gotovo zaključnje trgovinske pogodbe s vasalami Sultana proti volji poslednjega, torej košček „vostočnega“ vprašanja. Po pravici pravi „Golos“, da je ta evropska rana stopila v novi fazis, ter se razdrobila na množestvo majhenih vprašanj, v katerih bo tem lažje pobiti vlado Porte, ker so vsaka za se malo važna, a vsi skupaj imajo za kristijansko naseljenje velik pomen.

Skoraj ne manj, kot o popotovanji kancelera, se je pisalo o nekej zaroti in brezštevilih zaporih, kateri so se imeli tukaj izvršiti. Ves ta brup pa je prišel le iz tega, da so se „spuntali“ študentje na medicinske akademiji proti prof. Zionu, čegar ime jasno

kaže njegovo nacionálnost. Vlada je, kakor se samo po sebi razume, zaprla za nekaj časa akademijo in glavne ruvače izgnala iz mesta. To je edinstveno, kar se ve za gotovo, drugo je pa vse le čista govorica, ki posebno tukaj izza raznih uzrokov uveličuje nekatere take novosti do brezkončnosti. Vsi ti mnogovrstni glasovi se sedaj uže izgubljajo.

Naši listi so sedaj polni dopisov od vseh stranij o naboru novobrancev. Povsodi se hvalijo, kako gre vse v lepem redu, brez vsacega šuma in hrupa. Važno je tudi, kar se poroča iz Moskve, da je tam mej nabranimi samo 4% tacihi, ki ne znajo brati in pisati. Sploh pa je tukaj razprostranjena misel, da je Moskva daleč zaostala za Petrogradom, da vam nij nič dosti bolj, kakor v katerem koli si bodi provinciálnem mesteci. Če je to mnenje pravično vsaj za nekaj, bi se Rusija smela pohvaliti.

Domače stvari.

— (Preširnu na slavo) je napravila ljubljanska čitalnica zadnjo nedeljo besedo, ki je bila res lepa in je ude zadovoljila. Stritar-Ipavčeva kantata „na Preširnovem domu“ je pevski zbor izvrstno pel. Deklamacija: „na spomin Fr. Preširna“ od Lujize Pesjakove je gospa Šolmajer s čutom predavala. V petji romance iz opere „die weisse dame“ je bila gospodičina Frey od tukajšnje nemške opere viharo pozdravljena in hvaljena. Novo Försterjevo koncertno ilustracijo „po jezeru bliz Triglava“ je gospodičina Melanija Hohnova z umetnostjo igrala na glasoviru. V peti točki je bil čveterospev gospic pl. Neugebauerove in Freyjeve ter gospodov Medén in Nollí zares krasen. — Po koncertu je bila živahna zabava v salonu čitalnične gostilnice, kjer je kuhinja in pi-jača gospe Kahmove gostom ustrezala, zbrani pevci pak so nas pri čaši še z veselimi popevkami zabavali.

— (Ljubljanska čitalnica) ima 13. decembra občni zbor. Na dnevnem redu so volitve odbora.

— (Zmrznil) bi bil skoro včeraj zjutraj nekov mož za Rudolfovo železnico, kjer je po noči domov gredé iz krčme baje v pijanosti zaspal na cesti, ko bi ga ne bile v mesto gredoče kmetice našle. Pripeljali so ga potem vsega uže trdega v ljubljansko bolnico.

— (Strašna nesreča na železnici.) Predvčeršnjem zjutraj ob 1/4 4 je bila Marija Orešnik 35 let stara, v osmem mesecu noseča žena železniškega čuvaja, hišice 344 pri Viču blizu Ljubljane, od pošt-nega vlaka na šinjah tako zadeta, da je osem sežnjev daleč odletela, jej je trebuh počil in dete iz nje skočilo. Mati in otrok sta na mestu mrtva ostala. Bila je megla; dva vlaka sta se pri tej čuvajski hiši križala, tovorni vlak je šel iz Ljubljane, poštni vlak iz Trsta. Ker je bila gosta megla poštni vlak pa niti svetilnic na mašini nij imel, žena nij videla tržaškega poštnega vlaka, in stala na šinah čakaje le tovorni vlak, ko jo je oni butnil. Zapusti troje otrok, in ubogi njeni mož utegne še službo izgubiti, kjer je njo na stražo poslal namesti da bi sam šel.

— (Nevarnega tatu), ki je nedavno vkradel na železnici mej Postojno in Ljubljano g. R. iz Starega trga zlato žepno uro

z verižico, prišla je mestna policija v soboto zvečer v zvezdi, ko je neki gospej hotel eskamotirati denarno listnico, na Miklavžovem semnju. — Postopač se je ljuto branil, da ga je s težo spravilo pet mož na rotovž, kjer se jim naenkrat vleže in en čas nalašč nareja, kakor bi bil mrtev. Z zvijačo mu navzočni nadzornik policije to simulacijo odpravi.

— (Iz Prvačine) se nam piše: Te dni je pustila mati malega 3letnega otroka samega pri ognju, pri katerem so se tudi metlice sušile in je šla v precej oddaljeni vodnjak po vodo. Metlice se vnamejo in žalibože ogenj je tudi nesrečnega otroka zgrabil. Po smrdu cuuj opominjani sosedje priteko v hišo in najdejo otroka popolnem osmojenega — mrtvega. Kedaj vendar bodo kmetske zanemarljive matere bolj pozorne na svoje otroke?

— (Iz Banjšic) na Goriškem se nam piše: Naši gorjani so kaj korajžne postave a žalibože čestokrat v svojo nesrečo. Pri nas imamo necega telečjega kupca, ki je baš minoli teden napravljaj se z vozom polnim ubitih telet v Gorico, ko je pa zadnje tele zaklal, vtakne nož v žep, mrtvo tele pa na ramo, da bi je nesel na voz, a padel je s težo tako nesrečno, da se mu je nož v rebra zabodil. Kaj to, misli si, in zdere nož iz rane, jedva proti večeru malo rano spere in zaveže, družega dne pa gre z vozom v Gorico; rana ga začne boleti, pogleda in prestrašen zapazi, da mu vesi črevo iz nje, hitro gre k zdravniku, ta mu rano pregleda in spoznavši da je smrtna, pošlje ga v bolnišnico.

— (Iz Gorice) se nam piše: Petek 4. t. m. si je vojak tukajšnjega polka v stranišči nego prestrelil, misleč, da ga bode to vojaščine oprostilo, a varal se je revež, kajti s tem si je vojaško sukno gotovo zdalšal. Prenesli so ga v bolnišnico in kakor hitro ozdravi ga pa denejo — kder bo sam.

— (Kislo zelje?) Po kaki ceni bi se znalo v Ljubljani dobiti in pri komu? vpraša krašk gospodar. Kdor ga ima naj ga anonsira.

— (Iz sredine Krasa) se nam piše: Za veliko potrebo nam je bog silno zelenega dežja poslal, ker nad polovico kraških občin je bilo brez snažne vode, neke občine so hodile po 2 uri daleč po vodo. Mlini na tekočih vodah Raši in Branici na številu čez 30 so čez mesec dni brez mleti stali. Tudi mlin v Števani pri Divini je bil skoraj na suhem ostal.

— (Iz Gabrja na Ipavskem) se nam piše: Pred 8 dnevi so tukaj žandarmi zasačili nekega moža, ki je hotel prekoračiti kordon okuženega okraja in mu kravo s teletom odvzeli, moža pa v zapor postavili. — Ko je prišla komisija iz Gorice je ta ukazala oboje ubiti, a meso so spoznali dobro za užitek. Mož bo pa kakor se sliši zraven da je izgubil goveda, še ostro z denarom kaznovan.

— (Živinska kuga.) Od Sežane se nam piše: Kakor smo denes poročilo od Sežanskega glavarstva prejeli, razsaja živinska kužna bolezen po celi Istri in še celo v tržaški okolici vasi Katnari. Kaj bo!

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Urč, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dlisti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bođenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,

bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856. Ponavlja je izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Spričevalo št. 76.921. Obergimper, (Badensko), 22. aprila 1872. Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra. Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni. Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana "Revalenta Arabica" (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišcanji v prsih.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-

telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic. Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., funta 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., — za 576 tas 36 gold. 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Esplanadi, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Šahr, v Gradiu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradiu pri bratih Oberanzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specializiranih trgovcih; tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 9. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	70
1860 drž. posojilo	109	40
Akcije narodne banke	996	—
Kreditne akcije	235	75
London	110	55
Napol.	8	89 1/2
C. k. cekini	5	24
Srebro	105	80

Tuji.

7. in 8. decembra:

Pri Slonu: Rosch iz Trebovelj. — Maly iz Pariza. — Sab'ih iz Reke. — Kahn iz Pešte. — Dolencec iz Razdrtega. — Burger iz Postojne. — Robič iz Dolenjskega. — Jelovšek iz Bistrice. — bar. Taufreier iz Višnje gore. — Juch iz Litije. — Kopriva iz Zagorja.

Pri Malič: Wechselman iz Dunaja. — Striglio iz Trsta. — Schwemburger iz Dunaja. — Tiroler iz Loke. — Maudry iz Celovca. — Severs iz Dunaja. — Jerman iz Rudolfovega. — Herzl iz Dunaja. — Beto iz Trsta. — Hainz iz Dunaja. — Praznik iz Velikih Lašč. — Schupfer iz Inomosta. — Presburger iz Dunaja. — Jaeger iz Višnje gore. — Aigner iz Aša. — Krausz iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Mešic iz Dolenjskega. — Arhar iz Šk. Loke. — Kosek iz Grada. — Spindler iz Laškega. — Kodela iz Vipave. — Plečnik iz Škofje Loke. — Korošer iz Laškega.

Pri bav. dvoru: Degischer, Kröl iz Domžalj. — Taler iz Dunaja. — Muzgor iz Ljubljane. — Leopore iz Italije. — Žerovec iz Škofje Loke. — Videla iz Kamnika. — Augustino iz Italije.

Pri Virantu: Praznik iz Kamnika. — Glanz iz Vel. Lašč. — Stuchly iz Hamerstila.

Vsem p. n. občinstvu, znancem in prijateljem, ki so se svojo navzočnostjo p. častili spreved mojega nepozabljivega očeta

Franja

v Ljubljani, izrekan v svojem in v imenu vseh sorodnikov najsrčnejšo hvalo.

V Zagorji n. S., 7. decembra 1874.

(350) Prostoslav Podkrajšek.

Hiša na prodaj v Radovljici.

Prostovoljno se v mestu ležeča, prostorna, eno nadstropje visoka hiša, v kateri se je do sedaj barvarija sukna in platna delala in je posebno za kakoga rokodelca ali kupca sposobna, proda. Plačilni pogoji bodejo vsakemu všeč. (339—1)

Kaj več o tem se izve v Radovljiški kavarni.

Oznanilo.

Podpisano županstvo priobčuja, da tukajšnji živinski sejmi so vstavljeni, dokler se ne bode vstavljene preklicalo. (351)

Županstvo v Sežani,
8. decembra 1874.

Koncipijenta,

ki ima uže enoletno vajo in zmoglost advokata pri sodnijski namestovati, išče

Dr. Sernec,
v Mariboru.

(341—3)

Najbolje sredstvo za ohranjenje in mehko usnja na črevlje in konjsko opravo je

Rusko olje na usnje.

To olje ima posebno prijetno dišavo, in sicer se more v škornjih, ki so s tem oljem namazane, celo hoditi v salone brez spodtike. To olje stori dalje, da ne more skozi usnje vsakovrstni zrak, vročina in moča; ako se od časa do časa usaje napusti s tem oljem, postane kot baržun mehko, nepremočeno in postane dalje posebno elastično. Potenje na nogah ne škoduje potem več tacemu usnju, ki ostane mehko in raztegljivo ter dolgo traja. — Usnje, ki se je mazalo z ruskim oljem se more vsaki čas tudi mazati leščidlom ali lakom, ter se trajajoče lepo sveti. (375—7)

Steklenica po 1 in 2 gld.

V plehastih steklenicah po 5 in 10 funt.

Z svetinjo odlikovan!

Nobenega likavnega črnila več na črevlje!!

C. kr. izklj. privil.

za Avstro-Ogersko

Univerz. salonn mastni lak

za gospodske in damske črevlje in konjsko opravo.

Podpisnemu se je končno posrečilo iznajti izvrstni lak za črevlje i. t. d., ki stori mazanje črevljev s črnilom prav nepotrebno. Črevlje se pomažejo samo s čopičem in v nekoliko minutah se oné svetijo temno črno. Usnju to čisto nič ne škoduje, nego postane nasprotno mehkeje in vlačnejše, ter nepremočno.

Steklenice po 1, 2, 3 gold. razpošilja

Tovarna in glavna zaloga

Joh. Gronar-jevi nasledniki

Dunaj, Kohlmarkt Nr. 5,

vis-à-vis Café Daum, na dvorišču v levo.

Štacuna se daje v najem.

V št. Vidu pri Zatičini se daje za spece-rijsko in manufakturno kupčijo popolnoma uredjena štacuna z dvema sobama za stanovanje, kuhinja, veža in dve kleti na več časa v najem. Od sv. Jurija naprej se lahko tudi zgornje nadstropje z 4 sobami in s postranskimi prostori podvzetnik u za stanovanje v najem da.

Natančnejše se izve pri sedanjemu lastniku

Antonu Kolencu,
v št. Vidu.

(345—3)

Strauss & Co.
Hamburg.

Das grosse Loos zu Weihnacht
geheimen zu können, bitten wir Sie, das Loos zu gewinnen, an der von der k. k. Lotteriedirection in Wien ausgetragenen und von uns vertriebenen großen öffentlichen Lotterie, welche am 1. Januar 1875 beginnt, Theil zu nehmen. Die Bedingungen sind in der Lotteriedirection in Wien, in den Lotteriestellen in den k. k. Städten und in den Lotteriestellen in den k. k. Provinzen zu erhalten. Die Lotteriestellen in den k. k. Provinzen sind in der Lotteriedirection in Wien, in den Lotteriestellen in den k. k. Städten und in den Lotteriestellen in den k. k. Provinzen zu erhalten. Die Lotteriestellen in den k. k. Provinzen sind in der Lotteriedirection in Wien, in den Lotteriestellen in den k. k. Städten und in den Lotteriestellen in den k. k. Provinzen zu erhalten.